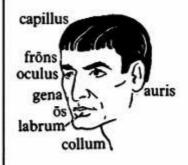

CORPVS HVMANVM

- I Corpus hūmānum quattuor membra habet: duo bracchia et duo crūra. Bracchium membrum est et crūs membrum est. In bracchiō est manus, in crūre pēs. Duae manūs et duo pedēs in corpore hūmānō sunt.
- In corpore unum caput est, non duo capita. In capite sunt oculi et aures, nasus et os. Super caput capillus est. Capillus virorum non tam longus est quam feminarum. Supra oculos frons est. Înfra oculos genae sunt. Post frontem est cerebrum. Qui cerebrum parvum habet stultus est. Os est inter duo labra. In ore lingua et dentes însunt. Dentes sunt albi ut margaritae. Lingua et labra rubra sunt ut rosae.

Hominës oculis vident et auribus audiunt. Homo qui oculos bonos habet bene videt, qui oculos malos habet male videt. Qui aures bonas habet bene audit, qui aures malas habet male audit. Syra male audit, ea enim aures malas habet.

hūmānus -a -um < homō corpus -oris n, pl -ora -orum crūs crūris n, pl crūra -rum ūna manus, duae manūs

caput -itis n, pl capita -itum ōs ōris n, pl ōra -um super prp+acc ↔ sub

frons -ontis finfrå $prp+acc \leftrightarrow suprå$

stultus -a -um

ruber -bra -brum

bene ↔ male

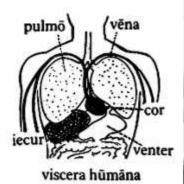
pectus -oris n

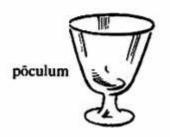
cor cordis n sanguis -inis m fluere color -ōris m iecur -oris n venter -tris m viscera -um n pl

cibum sümere = ēsse

sānus -a -um ↔ aeger -gra -grum

sānāre = sānum facere

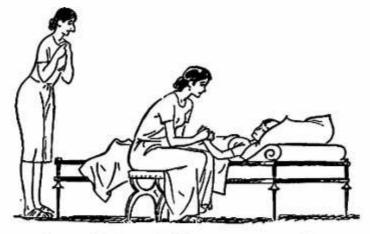
pōculum aquae = pōculum cum aquā modo = tantum, sōlum

Caput est super collum. Sub collō est pectus. In pectore cor et pulmōnēs sunt. In corde est sanguis, quī per vēnās ad cor fluit. Color sanguinis est ruber. Īnfrā pulmōnēs est iecur et venter. In ventre cibus est. Cor, pulmōnēs, iecur, venter sunt viscera hūmāna.

Homō quī ventrem malum habet cibum sūmere nōn potest, neque is sānus, sed aeger est. Homō sānus ventrem bonum, pulmōnēs bonōs, cor bonum habet.

25

Medicus ad hominem aegrum venit eumque sānum facit. Medicus est vir quī hominēs aegrōs sānat, sed multī aegrī ā medicō sānārī nōn possunt.

Estne sānus Quīntus? Non est: pēs eius aeger est.

Puer super lectum iacet. Aemilia et Syra apud puerum 30 aegrum sunt. Māter apud eum sedet manumque eius tenet. Syra non sedet, sed apud lectum stat. Quīntus iacet. Aemilia sedet. Syra stat.

Aemilia: "Ecce mālum, Quīnte."

Aemilia puero aegro mālum rubrum dat, neque is 35 mālum ēsse potest. Māter eī poculum aquae dat.

Aemilia: "Bibe aquam modo!"

Mäter caput Quinti sustinet, dum puer aquam bibit.

Aemilia: "Iam dormī, Quīnte! Dormī bene!"

40 M\u00e4ter manum p\u00fonit in fronte filii: frontem eius tangit. Qu\u00eantus ocul\u00f0s claudit atque dormit.

Iūlius, quī cum Syrō servō in ātriō est, imperat: "Ī ad oppidum, Syre, atque medicum arcesse!"

Medicus Tüsculī habitat. Iūlius servum suum Tūscu
15 lum īre iubet atque medicum arcessere. Syrus equum
ascendit, ad oppidum it, medicum arcessit. Servus cum
medicō ad vīllam revenit.

Medicus interrogat: "Quis aegrōtat?"

Iūlius: "Meus Quīntus fīlius aegrōtat; ambulāre non 50 potest."

Medicus: "Cūr ambulāre non potest?"

Iūlius: "Quia pēs eius aeger est. Puer stultus est, medice: nīdum in arbore reperit, arborem ascendit, dē arbore cadit! Itaque pedem aegrum habet nec ambulāre potest. Nec modo pede, sed etiam capite aeger est."

Iūlius medicum ad cubiculum Quīntī dūcit. Medicus cubiculum intrat, ad lectum adit atque puerum aspicit. Quīntus quiētus super lectum iacet nec oculōs aperit. Medicus puerum dormīre videt.

60 Medicus dīcit: "Puer dormit."

Syra, quae male audit, id quod medicus dīcit audīre non potest; itaque interrogat: "Quid dīcit medicus?"

Aemilia (in aurem Syrae): "Medicus 'puerum dormīre' dīcit." tangere

atque = et

iubēre = imperāre equum ascendere = in equum ascendere

re-venīre = rūrsus venīre

aegrôtare = aeger esse

 $d\bar{e} prp + abl = ab [\downarrow]$

nec = neque

pede aeger est = pedem aegrum habet

cubiculum intrāre = in cubiculum intrāre quiētus -a -um = quī sē non movet

dicere

id quod medicus dīcit = verba medicī ad-esse

verbum facere = verbum dīcere

spectare = aspicere

ap-ponere < ad-ponere

Quîntus oculos aperit atque medicum adesse videt. 65 Puer, qui medicum timet, nüllum verbum facere audet.

Medicus: "Ōs aperī, puer! Linguam ostende!"

Syra: "Quid dīcit medicus?"

Aemilia: "Medicus Quīntum ōs aperīre atque linguam ostendere iubet."

70

75

85

90

Quīntus ōs aperit atque medicō linguam ostendit. Medicus linguam eius rubram esse videt.

Medicus: "Lingua eius rubra est."

Syra: "Quid dīcit?"

Aemilia: "Dīcit 'linguam eius rubram esse'."

Medicus etiam dentēs Quīntī spectat et inter dentēs albōs ūnum nigrum videt. Non sānus est dēns quī colorem nigrum habet.

Medicus: "Puer dentem aegrum habet."

Quīntus: "Sed dēns non dolet; ergo dēns aeger non 80 est. Pēs dolet — et caput."

Syra: "Quid dīcunt?"

Aemilia: "Medicus dīcit 'Quīntum dentem aegrum habēre', et Quīntus dīcit 'pedem et caput dolēre, non dentem'."

Iūlius: "Non dentem, sed pedem modo sānā, medice!"

Medicus pedem Quīntī spectat atque digitum ad pedem appōnit: medicus pedem eius tangit. Puer digitum medicī in pede suō sentit.

Quīntus: "Ei, ei! Pēs dolet!"

Medicus (ad Iūlium): "Tenē bracchium puerī!" (ad Aemiliam:) "Tenē pōculum sub bracchiō!" (ad Quīntum:) "Claude oculōs, puer!" Medicus Quīntum oculōs
 claudere iubet, quod puer cultrum medicī timet.

Ecce medicus cultrum ad bracchium pueri apponit.

Perterritus Quintus cultrum medici sentit in bracchio,
nec oculos aperire audet. Capilli horrent. Cor palpitat.

Medicus vēnam aperit. Ruber sanguis dē bracchio in
100 poculum fluit. Quintus sanguinem dē bracchio fluere
sentit atque horret. Frons et genae albae sunt ut līlia...

Medicus puerum oculos aperīre iubet: "Aperī oculos, puer!" neque Quīntus oculos aperit. Puer quietus super lectum iacet ut mortuus.

Syra: "Cūr Quīntus oculos non aperit? — O deī bonī! Puer mortuus est!"

Quīntus autem spīrat, ergō mortuus non est. Sed Syra eum mortuum esse putat, quod eum spīrāre non audit. Iūlius et Aemilia fīlium suum quietum spectant — atque tacent.

Medicus manum super pectus puerī imponit eumque spīrāre et cor eius palpitāre sentit.

Medicus: "Puer spīrat et cor eius palpitat."

Aemilia gaudet quod fīlius vīvit.

115 Syra: "Quid dīcit medicus?"

Aemilia: "Medicus dīcit 'Quīntum spīrāre et cor eius palpitāre.' Ergō Quīntus vīvit."

Syra Quintum vivere gaudet.

horrēre: capillī horrent = capillī stant

horrêre = perterritus esse

gaudēre = laetus esse

Syra Quintum vivere gaudet = Syra gaudet quod Quintus vivit dē-tergēre

Aemilia sanguinem de bracchio filii deterget. Iam puer oculos aperit.

120

Quīntus: "Ei! Dolet bracchium!"

Mäter filium vivum esse videt et audit.

Aemilia imperat: "Aquam arcesse, Syra!" neque ancilla verba dominae audit.

Iūlius: "Domina tē aquam arcessere iubet, Syra!"

125

Syra abit, atque revenit cum alio poculo aquae pleno.

Aemilia põculum tenet, dum Quīntus bibit.

Medicus: "Iam necesse est puerum dormīre."

Exit medicus. Quīntus, quī medicum horret, eum abesse gaudet.

130

Iūlius: "Iam fīlius noster non modo pede, sed etiam bracchio aeger est."

Aemilia: "Ille medicus crassus fīlium nostrum sānāre nōn potest." Aemilia nōn putat medicum puerum aegrum sānāre posse.

135

Syra: "Stultus est medicus! Neque cor neque cerebrum habet!"

Syra 'medicum stultum esse' dīcit. Iūlius et Aemilia eum stultum esse putant, non dīcunt.

GRAMMATICA LATINA

140

145

Dēclīnātiō tertia

[A/B] Masculīnum et fēminīnum.

Vocābula masculīna: pāstor, mercātor, clāmor, timor, color, sol, āēr, venter, leo, pulmo, homo, pēs, sanguis; pānis, collis, piscis, mons, dēns, cēt.

ab-esse

horrere = timere

noster -tra -trum = meus et tuus

est potest sunt possunt esse posse (inf) Vocābula fēminīna: ovis, vallis, avis, auris, nūbēs, frons; arbor, vox, praepositio, dēclīnātio, cēt.

[C] Neutrum.

Vocābula neutra: flūmen, ōs, crūs, corpus, pectus, iecur, 150 caput, cor; viscera (pl); mare, animal, cēt.

Plūrālis: -a. Accūsātīvus = nominātīvus.

'Corpus' et 'flumen' declinantur hoc modo:

	Sing.	Plūr.	Sing.	Plūr.
Nōm.	corpus	corpor a	flûmen	$fl\bar{u}min a$
Acc.	corpus	corpor a	flūmen	$fl\bar{u}min a$
Gen.	corpor is	corpor um	flūmin is	flūmin um
Dat.	corpor i	corpor ibus	$fl\bar{u}min \bar{i}$	flūmin ibus
Abl.	corporle	corpor ibus	flūmin e	flūmin ibus
	Acc. Gen. Dat.	Nom. corpus Acc. corpus Gen. corpor is Dat. corpor i	Nom. corpus corpor $ a $ Acc. corpus corpor $ a $ Gen. corpor $ is $ corpor $ im $ Dat. corpor $ ii $ corpor $ ibus $	Nom.corpuscorpor $ a $ flümenAcc.corpuscorpor $ a $ flümenGen.corpor $ is $ corpor $ um $ flümin $ is $ Dat.corpor $ i $ corpor $ ibu $ flümin $ i $

Ut 'corpus' dēclīnantur: pectus -or|is, ōs ōr|is, crūs crūr|is, 160 iecur -or|is (cor cord|is, caput -it|is); plūrālis: viscer|a -um.

'Mare' et 'animal' hoc modo declinantur:

		Sing.	Plūr.	Sing.	Plūr.	1
	Nōm.	mar e	mar <i>ia</i>	animal	animāl <i>ia</i>	-ei
	Acc.	mar e	mar ia	animal	animāl <i>ia</i>	-el
165	Gen.	mar is	mar ium	animāl is	animāl ium	-is
	Dat.	mar ī	mar ibus	animāl ī	animāl ibus	-ī
	Abl.	mar ī	mar ibus	animāl $ i $	animāl ibus	-ī

Accūsātīvus cum infinītīvō

170

Iūlia dormit. Syra Iūliam dormīre videt.

Syra: "Iūlia dormit." Syra 'Iūliam dormīre' dīcit.

'Iūliam dormīre' est accūsātīvus cum īnfīnītīvō. Accūsātīvus cum īnfīnītīvō pōnitur apud multa verba:

- [1] vidēre, audīre, sentīre: Puer medicum adesse videt. Puerī Iūliam canere audiunt. Medicus puerum spīrāre sentit.
- 175 [2] iubēre: Dominus servum discēdere iubet.
  - [3] dīcere: Quīntus 'pedem dolēre' dīcit.
  - [4] putāre: Syra Quīntum mortuum esse putat.
  - [5] gaudēre: Aemilia fīlium vīvere gaudet.
  - [6] necesse esse: Puerum dormīre necesse est.

neutrum: acc. = nom.

	-a
-	-a
-is	-um
-ī	-ibus
-е	-ibus

-e/- -ia -e/- -ia -is -ium

ī -ibus ī -ibus

Iūli*a* dormit Iūli*am* dorm~~ī~~re

Vocābula nova: corpus membrum bracchium crūs manus caput auris

capillus frons gena cerebrum labrum lingua pectus cor sanguis vēna color iecur venter viscera medicus pōculum culter hūmānus stultus ruber sānus aeger noster bene male fluere sānāre sedēre stare tangere arcessere iubēre revenire aegrôtāre dīcere spectăre dolëre apponere sentīre horrēre palpităre putare gaudēre dētergēre posse modo super īnfrā dē atque nec

PENSVM A

Membra corpor- hūmānī sunt duo bracchia et duo crūr-. In corpor- hūmānō ūn- caput est, nōn duo capit-. In capit-sunt duae aur- et ūn- ōs. In ōr- sunt dent-. In pector- ūn- cor et duo pulmōn- sunt.

Medicus Quīnt- super lectum iac- videt; medicus puerdorm- videt. Medicus: "Quīnt- dorm-." Medicus 'Quīntdorm-' dīcit. Medicus puer- linguam ostend- iubet, et 'lingu- eius rubr- es-' dīcit. Puer dīcit 'ped- et caput dol-.' Medicus Aemili- pōculum ten- iubet. Syra Quīnt- spīr- nōn audit, itaque Syra e- mortu- es- putat. Sed Quīnt- vīv-. Māter fīli- vīv- gaudet. Necesse est puer- aegr- dorm-.

PENSVM B

— hūmānum habet quattuor —: duo — et duo —. In bracchiīs duae — sunt, in crūribus duo —. Super collum est —. In capite sunt duo oculī, duae —, ūnus nāsus, ūnum —. In ōre sunt dentēs et —. Sub collō est —. In pectore sunt pulmōnēs et —. In corde et in vēnīs — est. Sanguis per — ad cor —.

Aemilia apud lectum Quīntī —, Syra apud lectum —. Quīntus non —, sed aeger est. Syrus medicum ex oppido —. Medicus digitum ad pedem puerī —: medicus pedem eius —. Quīntus, quī digitum medicī in pede —: "Ei! Pēs —!"

PENSVM C

Quae sunt membra corporis hūmānī?
Ubi est cerebrum?
Quid est in pectore?
Ubi est venter?
Cūr Quīntus cibum sūmere non potest?
Estne Quīntus solus in cubiculo suo?
Unde medicus arcessitur?
Quid videt medicus in ore Quīntī?
Quid Quīntus in bracchio sentit?
Cūr Syra Quīntum mortuum esse putat?